

دو شنبه 21 اسفند 1391 - 28 ربیع الثانی 1434 - 11 مارس 2013

21 اسفند در گذر تاریخ ...

21 اسفند در گذر تاریخ

* رحلت فقیه و دانشمند مسلمان ایرانی آیت الله « شیخ محمد صالح حائری مازندرانی» (1349 ش) اشاره:

آیت الله شیخ محمد صالح حائری مازندرانی در حدود سال 1260 ش (1298 ق) در شهر مقدس کربلا به دنیا آمد. وی در ابتدا ادبیات عرب را فرا گرفت و دروس دیگر سطح و فلسفه و منطق را از محضر پدر و برادرش استفاده نمود. هنوز 15 سال از عمر محمد صالح نمی گذشت که « رساله عسآله» را تألیف کرد و به مرحوم آخوند خراسانی عرضه نمود. آخوند با مشاهده این رساله و پی بردن به نبوغ و استعداد بی نظیر این نوجوان، وی را با خود به نجف اشرف برد، و پس از سالیانی در شمار شاگردان بزرگ آخوند گردید. ایشان همچنین از محضر بزرگانی همچون میرزا حسین خلیلی و ملا اسماعیل بروجردی فقه و اصول و حکمت آموخت و به مدارج والای علمی رسید. تلاش علمی و ذوق سرشار شیخ محمد صالح، توجه همه صاحب نظران را به خود جلب کرد، چرا که کتابها و رسایل زیادی را به تألیف درآورده بود و حتی در شانزده سالگی به درجه اجتهاد نائل آمد. آیت الله مازندرانی در 26 سالگی راهی بابل گردید و در آنجا به اقامه شعائر دینی و خدمات مذهبی مشغول شد و بعدها مرجع دینی بسیاری از مؤمنین قرار گرفت. شیخ محمد صالح در زمان رضاخان پهلوی، سخنان قاطعی در مسجد جامع بابل ایراد کرد و از حکومت و شخص شاه انتقاد نمود که به حبس وی در تهران انجامید. بر اثر این حرکت، قرار بر اعدام ایشان شد که به دلیل اعتراض شدید مراجع وقت، به آزادی و تبعید وی به سمنان منجر گردید و این عالم سترگ تا پایان عمر در سمنان اقامت گزید. از این عالم ربانی در حدود سیصد تألیف و رساله بر جای مانده که حکمت بوعلی در 5 جلد، سیمای ایمان، دیوان الادب و تاریخ معارف امامیه از آن جمله اند. این فقیه مجاهد سرانجام پس از عمری خدمت و تلاش و زندگی پربار، در 21 اسفند 1349 ش برابر با سال 1391 ق در سن 89 سالگی در سمنان به لقاء الله پیوست و پس از تشییعی باشکوه، در جوار حرم حضرت ثامن الحجج (ع) به خاک سپرده شد.

* صدور پیام حضرت امام خمینی درباره تحریم شرکت در حزب شاهنشاهی رستاخیز (1353 ش) اشاره:

پس از تشکیل حزب شاهنشاهی رستاخیز در 11 اسفند 1353 و دعوت رژیم از مردم برای عضویت در آن و تهدید دستگاه جور به خروج از کشور برای کسانی که عضو حزب نشوند، حضرت امام خمینی که در آن زمان در نجف اشرف به سر می بردند، طی پیامی شرکت در این حزب دین ستیز را حرام و کمک به استیصال مسلمین عنوان کردند. ایشان در این پیام فرمودند: « نظر به مخالفت این حزب با اسلام و مصالح ملت مسلمان ایران، شرکت در آن بر عموم ملت حرام و کمک به استیصال مسلمین است و مخالفت با آن از روشن ترین موارد نهی از منکر است و چون این نغمه تازه که به دستور کارشناسان یغماگر برای اغفال ملت از مسائل اساسی از حلقوم شاه برخاسته تا کشور را بیش از پیش، خفقان زده کند و راه را برای مسائلی که در نظر دارند، باز نمایند، لذا لازم است حسب وظیفه تذکراتی بر همه باشد که ملت مسلمان، تا فرصت از دست نرفته، با مقاومت بیش از پیش و همه جانبه، جلو این نقشه های خطرناک را بگیرند. درباره این حزب به اصطلاح رستاخیز ملی ایران باید گفت این عمل با این شکل تحمیلی، مخالف قانون اساسی و موازین بین المللی است و در هیچ یک از کشورهای عالم نظیر ندارد.»

* رحلت عالم ربانی آیت الله « محمود انصاری قمی» از علمای مشهور تهران (1363 ش) اشاره:

آیت الله حاج شیخ محمود انصاری قمی در حدود سال 1300 ش (1340 ق) در خانواده تقوا و فضیلت در قم به دنیا آمد. او در ده سالگی پدر را از دست داد و تحت سرپرستی برادرانش، دروس اولیه را فرا گرفت. آیت الله انصاری در جوانی برای ادامه تحصیلات خود راهی حوزه نجف شد و از محضر آیات عظام: سید عبدالهادی شیرازی، سید محسن حکیم و سید ابوالقاسم خوبی کسب فیض نمود. وی بعدها از این بزرگواران و عالمانی نظیر حضرات آیات: سید محمد رضا گلپایگانی، سید احمد خوانساری و حضرت امام خمینی (ره) اجازه اجتهاد و از شیخ آقا بزرگ تهرانی و سید شهاب الدین مرعشی نجفی اجازه روایت گرفت. او با آغاز نهضت اسلامی مردم ایران و دستگیری امام خمینی (ره) در سال 1342، در ترغیب و تشجیع علمای نجف به حمایت از امام راحل، نقش مهمی ایفا کرد و فعالیت زیادی نمود. ایشان در حدود سال 1343 ش به تهران آمد و به فعالیت های دینی و اجتماعی و امور خیریه پرداخت. آیت الله انصاری در کنار تاسیس دو مسجد و دو بیمارستان، در راه برطرف کردن مشکلات مردم تلاش فراوانی از خود نشان می داد و در این راه از هیچ کوششی فروگذار نمی کرد. آیت الله انصاری مورد وثوق و اعتماد بسیاری از مراجع تقلید بود و تعدادی از آنان، امر غسل و تدفین خویش را به ایشان محول کرده بودند. از این عالم خدمتگزار، تالیفات چندی بر جای مانده که برخی از آثار ایشان عبارتند از: تقریرات درس فقه آیت الله سید محسن حکیم و تقریرات دروس فقه، اصول و تفسیر آیت الله خوبی. سرانجام آن خدمتگزار صادق دین در سحرگاه 21 اسفند 1363 ش برابر با 23 ذی قعدة 1419 ق در هفتاد و هفت سالگی بدرود حیات گفت و پس از تشییع باشکوه، در قبرستان شیخان قم به خاک سپرده شد.

28 ربیع الثانی در گذر تاریخ

* درگذشت « محیی‌الدین بن عربی» نویسنده، اندیشمند و عارف بزرگ اسلام (638 ق)

اشاره:

ابوعبدالله محیی‌الدین محمدبن علی‌العربی معروف به ابن عربی در 27 رمضان سال 560 ق در اندلس به دنیا آمد. وی از آغاز جوانی، دارای دلی تپنده در جستجوی فراسوی جهان مادی بود و روحی تشنه‌ی حقایق غیبی و عواطفی پرهیجان و اندیشه‌ای عرفان‌جو داشت. چنان‌که در این رهگذر، جوانه‌های بینش عرفانی در درونش ایجاد شده و مکاشفاتی برایش دست می‌داد. او دانشمندی پرکار بود که آثارش را بیش از پانصد رساله و کتاب ذکر کرده‌اند. یکی از آن‌ها، تفسیر کبیر است که به تنهایی شامل چندین مجلد است و کتاب معروف فصوص الحکم او، فشرده‌ای از دیدگاه‌ها و اندیشه‌های عرفانی اوست. ابن عربی در 78 سالگی در شام درگذشت و در دامنه‌ی کوه قاسیون در دمشق مدفون گردید.

* تولد « شرف جهان قزوینی» شاعر خوش قریحه‌ی ایرانی در قزوین (912 ق)

اشاره:

میرزا شرف جهان قزوینی در شیراز نزد امیر غیاث‌الدین، دانشمند نام‌آور آن زمان، علوم متداول را فرا گرفت و علاوه بر علوم عقلی و نقلی، در ادب، شعر، نگارش، کتابت و موسیقی نیز تبحر یافت. میرزا شرف جهان، شاعری توانا به شمار می‌رفت و از او نسخه‌ی خطی دیوان اشعارش بر جای مانده است.

* درگذشت « محمدصادق ادیب الممالک فراهانی» ادیب شهیر ایرانی (1336 ق)

اشاره:

محمدصادق ادیب الممالک فراهانی متخلص به « امیری» نویسنده و شاعر معروف ایرانی، علوم ادبی زمان را نزد اساتید فن فرا گرفت و در شاعری بر اکثر سخنوران عصر خویش، غالب گردید. وی در فنون سخنوری، مقتدر و در روانی طبع، قوت حافظه، تسلط بر تاریخ عرب و عجم و احاطه بر لغات و مضامین فارسی و عربی، مشهور بوده است. ادیب الممالک مسؤولیت انتشار روزنامه‌های ادب، مجلس و آفتاب را برعهده داشت و در انقلاب مشروطه، به یاری مجاهدان و آزادی‌خواهان شتافت. امیری در سرودن انواع قالب‌های شعری، توانایی ویژه‌ای داشت و سبک قدیم را به خوبی رعایت می‌کرد. وی از جمله شاعرانی بود که برای نخستین بار، مضامین و مفاهیم اجتماعی و سیاسی به ویژه میهن دوستی را در اشعارش به کار گرفت.

* وفات آیت الله « سیدمحمدباقر ذرچه‌ای» عالم و فقیه برجسته شیعه (1342 ق)

اشاره:

سیدمحمد باقر ذرچه‌ای از علما و فقهای برجسته شیعه، در ذرچه یکی از روستاهای اصفهان به دنیا آمد. وی پس از تحصیل در اصفهان راهی نجف اشرف شد و از بزرگانی چون میرزا محمد حسن شیرازی، میرزا حبیب‌الله رشتی و حاج حسن کوه‌کمره‌ای استفاده کرد و به مقام اجتهاد رسید. پس از مراجعت به اصفهان به تدریس فقه و اصول پرداخت. از آثار ایشان دوره‌ی فقه و اصول در 16 جلد است و آیت‌الله بروجردی و استاد جلال‌الدین همایی از شاگردان اویند. این عالم بزرگ در تخت فولاد اصفهان به خاک سپرده شده است.

* رحلت عالم بزرگ شیعه و مؤلف کبیر علامه شیخ عبدالحسین امینی (1390 ق)

اشاره:

علامه شیخ عبدالحسین امینی در سال 1320 ق در تبریز به دنیا آمد. وی علوم ابتدایی و متوسطه را نزد پدر تحصیل کرد. سپس جهت ادامه‌ی دروس خود راهی نجف اشرف گردید و در درس آیات عظام فیروزآبادی و سیدابوتراب خوانساری شرکت کرد. علامه امینی در اولین تالیف خویش، کتاب شهداء الفضیله را نگاشت و مورد توجه و تایید علمای بزرگ قرار گرفت. این عالم بزرگوار سپس کتاب عظیم « الغدیر» را تالیف کرد و آن را به جهان بشری تقدیم نمود. علامه امینی با تالیف کتاب الغدیر خاطرات عصر نبوی را تجدید کرد و با این اثر که با سختی‌های فراوان و خون دل نگاشت، درصدد احیاء سیره‌ی نبوی و علوی بود. سرانجام این رادمرد علم و عمل در هفتاد سالگی به دیدار محبوب شتافت و در نجف اشرف به خاک سپرده شد.

11 مارس در گذر تاریخ

* تولد « هنری جیمز» نویسنده بزرگ امریکایی (1843م)

* درگذشت « الکساندر فلمینگ» دانشمند انگلیسی و کاشف پنی‌سیلین (1955م)

* مرگ « ریچارد بیرد» مکتشف و قطب‌شناس امریکایی (1957م)

* انتخاب « میخائیل گورباچف» به عنوان رهبر جدید اتحاد جماهیر شوروی (1985م)

* درگذشت شیخ « محمد غزالی» روحانی و مصلح بزرگ مصری (1996م)